

Proszę, dziękuję, przepraszam

Materiał interaktywny przeznaczony do edukacji wczesnoszkolnej. Zawiera ilustracje oraz ćwiczenia interaktywne z możliwością sprawdzenia poprawności odpowiedzi.

- [Wprowadzenie](#)
- [Wiersz](#)
- [Piosenka](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Słownik](#)
- [Ciekawostki](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Wprowadzenie

Proszę, dziękuję, przepraszam

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Twoje cele

- Wymienisz „magiczne” słowa występujące w wierszu.
- Ocenisz zachowanie bohaterki wiersza.
- Opiszysz korzyści z używania „magicznych” słów.
- Wymienisz sytuacje występujące w piosence, w których należy użyć zwrotów grzecznościowych.
- Zaśpiewasz refren piosenki.
- Zastosujesz zwroty grzecznościowe w różnych sytuacjach.

Wiersz

Posłuchaj wiersza.

Marek Opaska

„Magiczne słowa”

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D14Zays9w>

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie

Hokus pokus, czary mary, wsłuchaj się w ten przekaz stary...
Stefania, lat pięć, żyje w cudownej krainie,
Dostaje wszystko, co potrzeba tak młodej dziewczynie,
Gdy idą z mamą do sklepu: „Chcę to!” – Stefka krzyczy,
I mama potulnie wszystko kupuje, bo inaczej córka zaraz ryczy.

Dziewczynka głównie tylko kilku słów używała:
„Chcę! Muszę! Teraz! Daj!” – I tak było, odkąd była bardzo mała,
Magicznych słów, niestety, w ogóle nie używała,
Ciągle tylko ponurą i rozkazującą wszystkim minę prezentowała.

Wszystko nagle się zmieniło, kiedy list od Ciotki Magotki dostała.
Co roku, na wakacje, jedno dziecko z rodziny do siebie zapraszała,
Pałac cudowny, iście magiczny, z wielkim ogrodem ona miała,
I lekcje wychowania i ogłady dzieciom za darmo dawała.

Stefania ucieszyła się, bo jeszcze tam nie była,
A cioteczka podczas zjazdów rodzinnych była dla niej zawsze miła,
Nie wiedziała jednak, co będą tam robić dokładnie:
Bo każdemu gościowi zabraniała o szczegółach opowiadać, dosadnie.

Zapakowała więc Stefka swój różowy plecak ulubiony,
Nałożyła czarne lakierki i płaszczyk zielony,
Wyszła przed swój dom, na ganek odnowiony,
I wsiadła w wygodny samochód, przez Ciotkę podstawiony.

Gdy dojechali na miejsce, dziewczynka oniemiała z wrażenia,
Dom Magotki to był pałac z jej najskrytszego marzenia,
Pokoje na wysokości, z małymi okienkami, jak dla księżniczki,
A na każdym rogu domu wysokie, dostojne z gargulcami wieżyczki.

Za domem rozciągał się przepiękny ogród jak z bajki,
Gdzie mogłaby przyprowadzić do zabawy jej z domu lalki,
Weszła na pięć schodów z marmuru białego,
Naciska klamkę... i nic, Pyta więc Ciotki: „Dlaczego?”.

„Tutaj działa wszystko trochę inaczej, moje kochanie,
Stoi przed Tobą dość trudne, wymagające zadanie,
Żeby jakiegokolwiek w moim domu drzwi otworzyć,
Musisz odpowiednie zdanie z magicznym słowem stworzyć. Żeby odejść od stołu czy coś dostać,
Musisz odpowiednim słowem sprostać,
Spędzisz u mnie całe wakacje – i obiecuję,
Że na dobrą drogę Cię pokieruję”.

„Otwórzcie się, ale już! Chcę, żebyście się otworzyły, teraz!
Otwierać, mówię przecież!” – krzyczała sfrustrowana Stefania nie raz,
Gdy komuś zrobiła przykrość czy zniszczyła coś w domu,
Zamiast przeprosić, odwracała się na pięcie i nie mówiła nic nikomu.

Cioteczka widziała, że tym razem ma trudniejsze niż zwykle zadanie,
Bo Stefania już nawet przestała przychodzić na śniadanie.
Zamykała się tylko w swoim małym pokoju
I wymagała, nie prosiła, żeby wszyscy zostawili ją w spokoju.

Magotka pewnego dnia poszła siostrzenicę odwiedzić,
Musiała swoje przypuszczenia u źródła potwierdzić,
Po rozmowie z dziewczynką przykra prawda się okazała,
Stefania tak naprawdę magicznych słów i ich użycia nie знаła.
Nauczyła się wymagać, aby wszystko było zrobione od razu,
Tak jakby oczekiwała wypełnienia w wojsku rozkazu,
Wszystko musiało być po jej myśli bez negocjacji,
Bo obserwując dorosłych, nabrała takiej racji.

Prawie nie słyszała magicznych słów w domu czy szkole,
Tylko „ty głupku”, „niegrzeczny”, uparty” czy „ty matole”!
„Przepraszam”, „proszę” czy „dziękuję”, jeśli już czasem się pojawiło,
Wypowiedziane było przypadkiem i nic wielkiego nie znaczyło.

Nikt dziewczynce nie pokazał mocy tych cudownych słów,
Tylko wymagał, krzyczał i niecierpliwił się znów.
Nie widziała nigdy na dobrym przykładzie,
Jak miło jest żyć i rozmawiać w magicznych słów układzie.

Podczas wakacji zrozumiała wszystko bardzo dokładnie,
Że jeśli magicznych słów umiejętność ośwładnie,
Życie jej i wszystkich wokół zmieni się niewyobrażalnie,
A i ona będzie lepiej się czuła, tak w serduszkach lokalnie.

Bo magiczne słowa można powtarzać w kółko od nowa
I nie rozboli nas od tego głowa,
Będziemy mogli dzięki nim więcej osiągnąć
I nie trzeba będzie złości i gniewu ogona za sobą ciągnąć.

Dodatkowo wszyscy wokół nas staną się bardziej uśmiechnięci,
Rodzice i nauczyciele będą mniej nerwowi i przejęci,
Dzięki znajomości magicznych słów zyskamy przyjaciół nowych,
Co doprowadzi do wielu przygód niezapomnianych i zjawiskowych

To jeszcze raz, do powtórki głośno Was zapraszam,
Zestaw magicznych słów to: „proszę”, „dziękuję” i „przepraszam”!

Źródło: Opaska M., (2017), *Wierszykowe pomagajki*, Wydawnictwo Ridero.

Polecenie 1

Wymień „magiczne” słowa, o których jest mowa w wierszu.

Polecenie 2

Opisz konsekwencje, które spotkały Stefkę z powodu braku znajomości „magicznych” słów.

Polecenie 3

Oceń zachowanie dziewczynki.

Polecenie 4

Wymień korzyści ze znajomości i używania „magicznych” słów.

Piosenka

Posłuchaj piosenki.

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1F1Lh6ts>

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o. Muzyka: Aleksandra Stelmaszyk, Adrian Stelmaszyk Słowa: Justyna Orłowska, licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie pogodnej piosenki o średnim tempie i powtarzalnym rytmie. Instrumentem dominującym jest pianino.

Proszę, przepraszam, dziękuję.

1.

Z wysoka zdjąć coś próbuję,
Do góry swe ręce unoszę,
Lecz pomocy potrzebuję,
Więc tato, pomóż mi, proszę.

Ref.:

Proszę, przepraszam, dziękuję
To magiczne słowa są.
Zaczaruję mamę i tatę
Uprzejmością swą.

2.

Czasem zdarza mi się powiedzieć
Mej mamie coś bardzo przykrego.
Żeby to szybko naprawić
„Przepraszam” to coś dobrego.

Ref.: Proszę, przepraszam...

3.

Co roku w swe urodziny
Moc prezentów chętnie przyjmuję,
Od przyjaciół i od rodziny –
Zawsze mówię „dziękuję”.

Polecenie 1

Wymień sytuacje przedstawione w piosence, w których zostały użyte zwroty „proszę”, „dziękuję”, „przepraszam”.

Polecenie 2

Przeczytaj na głos słowa refrenu, a następnie zaśpiewaj refren wspólnie z wykonawcą piosenki.

Polecenie 3

Zanuć melodię zwrotki piosenki i uderzając w uda, wybij jej rytm.

Sprawdź się

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 1

Uzupełnij zdania pasującymi wyrazami.

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DPzqnmUPQ>

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DPzqnmUPQ>

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DPzqnmUPQ>

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie

Gdy sprawię komuś przykrość, mówię .

Gdy dostanę prezent, mówię .

Gdy potrzebuję pomocy, mówię .

„daj”

„przepraszam”

„masz”

„proszę”

„dziękuję”

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 2

Zaznacz zwroty grzecznościowe na zielono, a pozostałe wyrazy na czerwono.

zielony

czerwony

dziękuję dobrze serce przepraszam nie może proszę źle zero

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 3

Uzupełnij dialog Oli i Antka właściwymi wyrazami.

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DPzqnmUPQ>

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie

Ola: Cześć, Antku! , że pożyczyłeś mi swoją książkę. To wspaniała lektura.

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DPzqnmUPQ>

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie

Antek: Nie ma za co! Mnie się bardzo podobała, więc warto polecić ją innym.

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DPzqnmUPQ>

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie

Ola: To prawda, bardzo przyjemnie się ją czytało.

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DPzqnmUPQ>

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie

Antek: Skoro już ją przeczytałaś, to czy oddasz mi ją jutro, ☐ dziękuję ☐ proszę ☐ ☐ przepraszam ☐ ?

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DPzqnmUPQ>

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie

Ola: Oczywiście, przyniosę ci ją. ☐ Dziękuję ☐ ☐ Proszę ☐ ☐ Przepraszam ☐ , że nie mam jej dziś, ale nie wiedziałam, że się spotkamy.

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Słownik

dosadnie

dosadnie

mocno, jasno, zdecydowanie, w sposób niepozostawiający wątpliwości

gniewu ogon za sobą ciągnąć

gniewu ogon za sobą ciągnąć

długo się gniewać

nabrała takiej racji

nabrała takiej racji

nabrała pewności siebie

negocjacje

negocjacje

rozmowy, ustalanie wspólnego zdania

ogłada

ogłada

kultura, umiejętność właściwego zachowania

owładnie

owładnie

zdobędzie, ogarnie

sfrustrowana

sfrustrowana

poczucie skrzywdzenia z powodu braku kogoś lub czegoś

wieżyczki z gargulcami

wieżyczki z gargulcami

małe wieże z kamiennymi ozdobami w kształcie potworków lub zwierząt

Ciekawostki

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Najczęściej słów grzecznościowych używa się w takich krajach, jak Chiny czy Japonia. Podobno mieszkańcy Azji przepraszają częściej niż Europejczycy czy Amerykanie.

Dla nauczyciela

Numer e-materiału: Temat 36

Autor e-materiału: Magdalena Pielach

Tytuł e-materiału: *Proszę, dziękuję, przepraszam*

Poziom edukacyjny, klasa: szkoła podstawowa, klasa 1

Cel ogólny lekcji: Uczeń w zakresie społecznego obszaru rozwoju nabywa umiejętność wyrażania emocji w sposób umożliwiający współdziałanie w grupie. W zakresie poznawczego obszaru rozwoju nabywa umiejętność poprawnego posługiwania się językiem polskim w mowie i piśmie używając słów proszę, dziękuję, przepraszam.

Cele wynikające z podstawy programowej
Cele szczegółowe
Kształtowane kompetencje kluczowe